

LEEFTIJD OP PELSdatum SPEELT ROL IN PELSQUALITEIT

Nestgenoten op 3 momenten gepelsd tonen dit aan

Edelveen heeft in 2016 wederom onderzoek gedaan naar de leeftijd op pelsdatum. Hiervoor zijn nesten van 3 verschillende geboortedata (per 4 dagen, 30/4, 4/5 en 8/5) opgesplitst over 3 pelsdata (10-17-24 nov). In dit verslag volgen de resultaten van de reuen, dit zijn de vergelijkingen van broers op verschillende pelsdata. De pelskwaliteit per lengteklassen (20/30 en 40/50) laat zien dat de kwaliteit van de oudste pups het best is op de 1e pelsdatum (10 nov), waar de jongste pups de beste kwaliteit hebben op de laatste pelsdatum (24 nov). Tevens blijkt dat op de datum van de beste pelskwaliteit ook de pelzen het langste zijn. Deze resultaten bevestigen de resultaten uit voorgaande jaren. Door bij het verspenen de pups op leeftijd te plaatsen, kan in de pelsperiode dezelfde volgorde aangehouden worden. Dan wordt de beste pelskwaliteit behaald die in uw nertsen aanwezig is en waarvoor u het hele jaar gewerkt hebt.

Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Kenniscentrum Pelsdierenhouderij
Edelveen te Edeveen

Inleiding

Sinds het onderzoek naar black spots heeft Edelveen de relatie gelegd tussen de leeftijd op pelsdatum en de pelskwaliteit. Het was verwonderlijk dat op vroege pelsdatum sommige pelzen aan de leerzijde helemaal goed waren en aan de andere zijde nog helemaal niet. Doordat de herkomst van de dieren bekend was, is de relatie met de leeftijd gelegd. De pelzen met een mooie leerzijde hadden een betere kwaliteit dan de pelzen met een blauwe leerzijde. In de volgende jaren zijn nesten per worpdatum ingedeeld per pelsdatum. In 2016 zijn nesten opgesplitst over drie pelsdata. Hierdoor is er een vergelijking te maken tussen de prestaties van broers en zussen

op verschillende leeftijden. In dit verslag staan alleen de resultaten van de reuen omdat veel teven als fokdier zijn aangehouden. De reuen zijn allen gepelsd.

Opzet

Voor dit project zijn de pups gekozen van oude teven met minimaal 5 pups op de 2e telling (3 weken leeftijd). De pups zijn geplaatst in de combinatie oude teef-reu (OR) en in groepen van 3 dieren (3D) in diverse samenstellingen. De pups per nest zijn verdeeld over 3 pelsdata en indien mogelijk ook per sekse over 3 pelsdata. De fokteven en de gebruikte reuen hadden een vergelijkbare kwaliteit en lichaamslengte. In tabel 1 staat de verdeling van de pups per

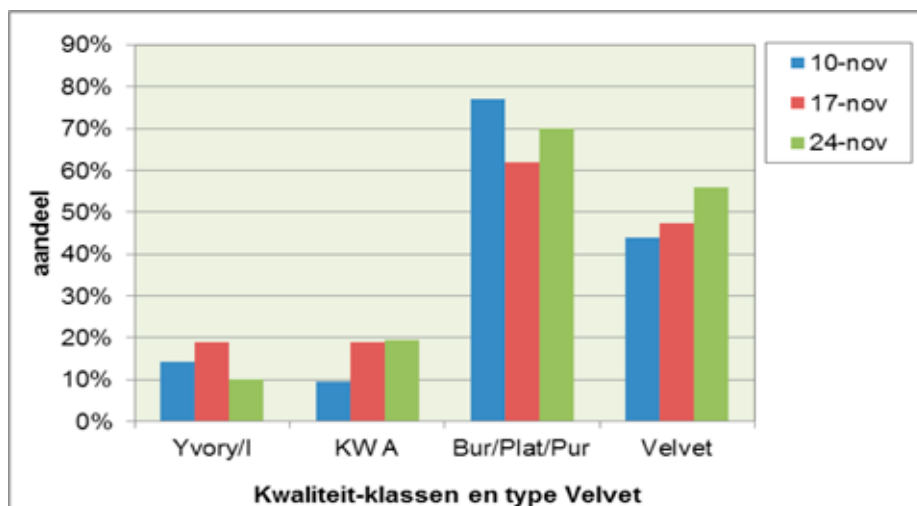
Tabel 1: Indeling project leeftijd op pelsdatum

geb	worp dat	nesten tot	pelsd 10 nov		pelsd 17 nov		pelsd 24 nov	
			OR	3D	OR	3D	OR	3D
28/4-2/5	30-apr	21	7	8	7	8	7	8
				8		8		8
3-6 mei	4-mei	71	22	25	22	25	23	26
				25		25		26
7-8 mei	8-mei	21	7	7	7	7	5	6
				7		6		6
n dieren			276		273		275	

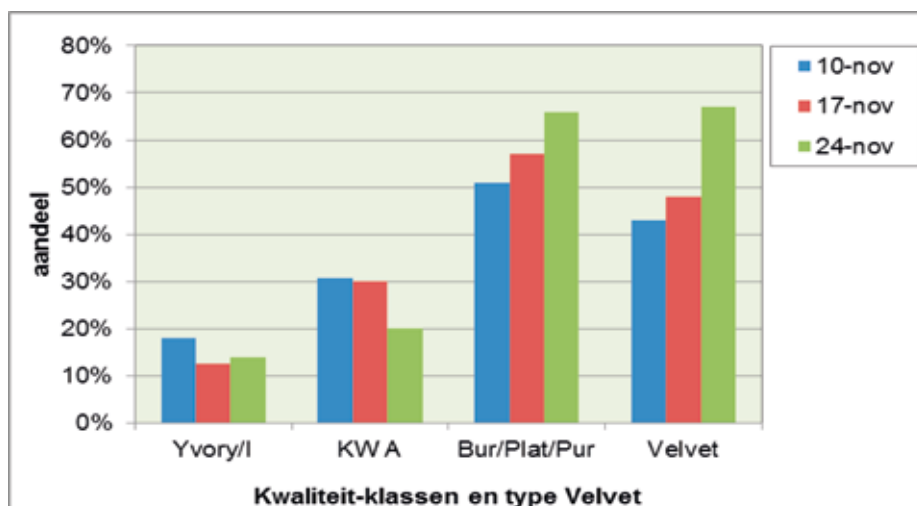
Worp	Lengte	10-nov	17-nov	24-nov
30-apr	40/50	10	17	8
4-mei	20/30	21	38	31
	40/50	40	33	46
8-mei	20/30	13	16	8
	40/50	10	12	9

Tabel 2: Aantal pelzen per worpdatum en pelslengte en pelsdatum

Figuur 1: Reuen geboren op 4 mei en pelslengte 20/30 (n=90); Pelskwaliteit en aandeel Velvet per pelsdatum

Figuur 2: Reuen geboren op 8 mei en pelslengte 20/30 (n=37); Pelskwaliteit en aandeel Velvet per pelsdatum

worpdatum over de kooibezeetting per pelsdatum. De 1e kolom toont de werpdatum en daarnaast staat de worpdatum waartoe de worpen behoren. Het totaal aantal nesten per worpdatum is verdeeld over 3 pelsdata. De kleuren in de tabel geven aan waar nestgenoten (per worpdatum) zijn ingedeeld. De grootste groep worpen (4 mei) zijn 22 OR reuen op 10 nov (oranje) verwant met de 25 rennen met reuen op 17 nov en 26 rennen met reuen op 24 nov. Iedere nerts in dit project heeft broer(s) en of zus(sen) op 2 andere pelsdata.

Op de pelsdatum zijn de nertsen gewogen en is de lichaamslengte gemeten. De pelzen kregen een individueel nummer waardoor ze te volgen zijn. Na het drogen van de pels is de pelslengte gemeten. De pelzen zijn allen aangeleverd voor de aprilveiling van KF. Hierbij is het veilingnummer gekoppeld aan het individuele nummer van de nerts. Na verkoop van de pelzen is de individuele kwaliteit en lengtebeoordeling verzameld en verbonden aan de verzamelde data op pelsdatum en de gegevens uit de werpperiode.

De reuenpelzen zijn ingedeeld in 2 lengteklassen: lengte 20/30 en lengte 40/50. Per lengteklasse is de gemiddelde pelskwaliteit gescoord van de volgende kwaliteiten:

- Ivory en kwaliteit I (matig)
- Kwaliteit A (bijna helemaal goed)
- Burgundy, Platium en Purple (beste)
- Het aandeel van type Velvet (kortharig 1 en kortharig 2)

Het aantal beoordeelde pelzen per groep staat in tabel 2. Van worpdatum 30 april zijn onvoldoende pelzen in de lengteklasse 20/30.

Resultaten

Lengteklasse 20/30

In de volgende figuren wordt de kwaliteit per groep getoond. De figuren kennen dezelfde indeling op gegevens. De 3 kleuren balken tonen de resultaten per pelsdatum: 10 nov (blauw), 17 nov (rood) en 24 nov (groen). Op de x-as staat de indeling op de kwaliteiten en het type velvet. Iedere balk geeft het aandeel per kwaliteit en Velvet. Figuur 1 toont de pelskwaliteit van pelslengte 20/30 van reuen geboren op 4 mei en figuur 2 van reuen geboren op 8 mei.

De pelskwaliteit in pelslengte 20/30 van de reuen, geboren op 4 mei, toont geen duidelijk verschil tussen de pelsdata. Het aan-

deel beste pelskwaliteit is het hoogst op de 1e pelsdatum, vervolgens op de laatste pelsdatum en het minst op de 2e pelsdatum. het aandeel Velvet is het hoogst op de laatste pelsdatum.

De reuen geboren op 8 mei, tonen in pelslengte 20/30, het beeld dat de beste kwaliteit en hoogste aandeel Velvet gescoord wordt op de laatste pelsdatum. Op de 1e pelsdatum is de kwaliteit in het aandeel Velvet het laagst.

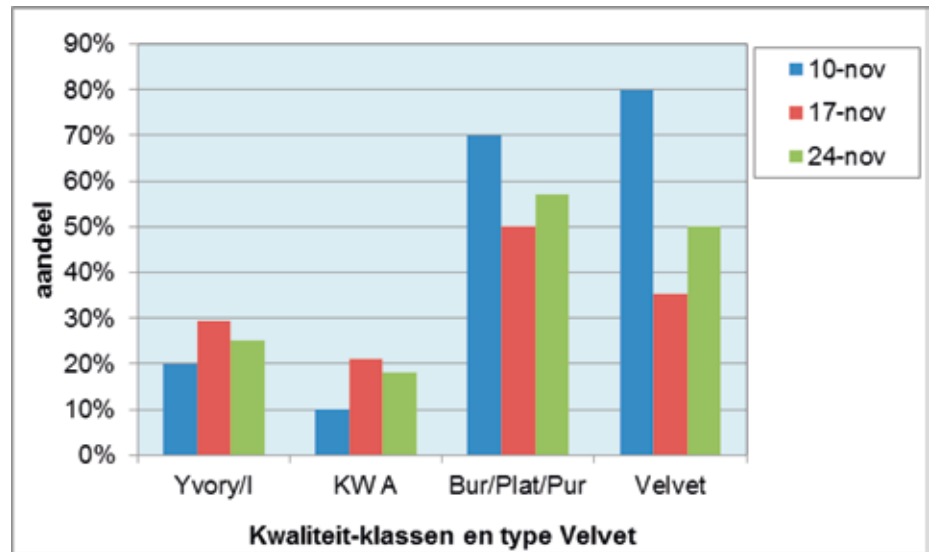
Lengteklasse 40/50

De pelskwaliteit en aandeel Velvet in pelslengte 40/50 is te zien in figuur 3 (geboren 30 april), figuur 4 (geboren 4 mei) en figuur 5 (geboren 8 mei).

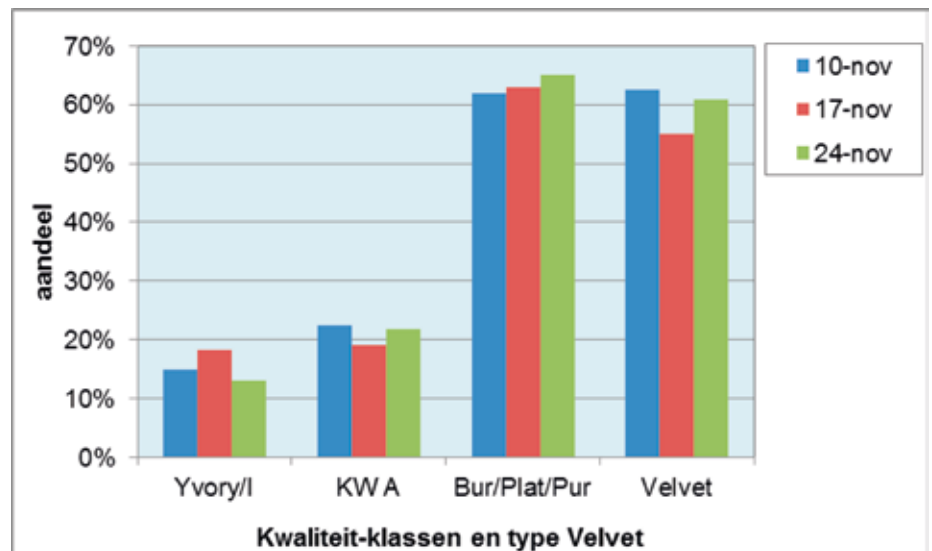
In pelslengte 40/50 is duidelijk te zien dat de reuen, geboren op 30 april, de beste kwaliteit hebben op de 10 november (1e pelsdatum), waar de reuen, geboren op 8 mei, de beste kwaliteit hebben op 24 november (3e pelsdatum). De reuen, geboren op 4 mei, hebben geen duidelijk beste datum en scoren zodoende tussen de 1e en laatste worpdatum.

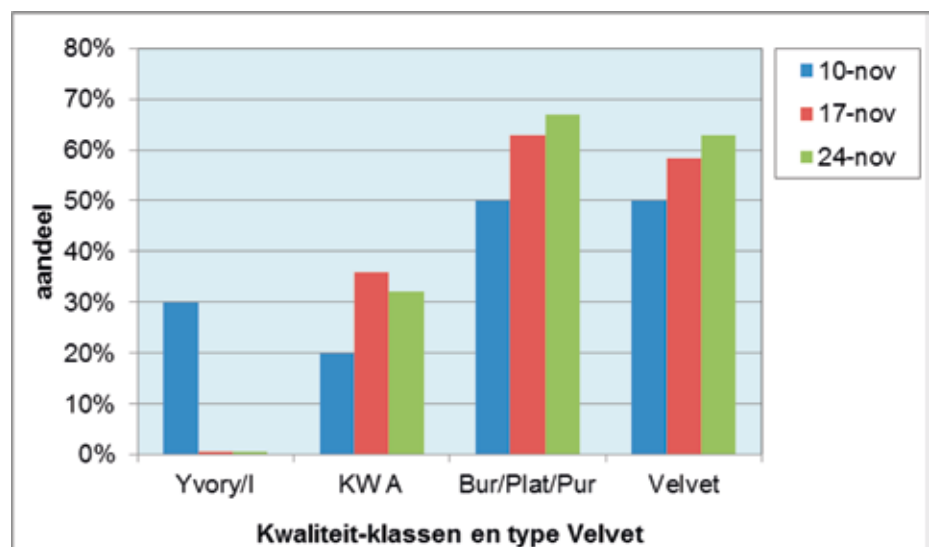
Figuur 3: Reuen geboren op 30 april en pelslengte 40/50 (n=35); Pelskwaliteit en aandeel Velvet per pelsdatum (10 nov,17 nov en 24 nov)

Figuur 4: Reuen geboren op 4 mei en pelslengte 40/50 (n=119); Pelskwaliteit en aandeel Velvet per pelsdatum (10 nov,17 nov en 24 nov)

Figuur 5: Reuen geboren op 8 mei en pelslengte 40/50 (n=31); Pelskwaliteit en aandeel Velvet per pelsdatum (10 nov,17 nov en 24 nov)

Worp	Lengte	10-nov	17-nov	24-nov
4-mei	% 30	86%	82%	90%
8-mei	% 30	69%	69%	50%
30-apr	% 50	30%	12%	13%
4-mei	% 50	20%	26%	15%
8-mei	% 50	0%	8%	40%

Tabel 3: aandeel lengte 30 in groep 20/30 en aandeel lengte 50 in groep 40/50 per worpdatum en per pelsdatum (10 nov, 17 nov en 24 nov)

Worp	Lengte	10-nov	17-nov	24-nov
4-mei	20/30	38,1	37,2	38,5
8-mei	20/30	36,6	35,9	35,8
30-apr	40/50	47,2	44,9	46,1
4-mei	40/50	45,8	46	45,4
8-mei	40/50	44,3	44,9	46,3

Tabel 4: Verkoopprijs pelzen per pelslengte, worpdatum en pelsdatum (KF, april 2017) (10 nov, 17 nov en 24 nov)

Verkoopprijs

De verdeling per pelslengte (aandeel 20 en aandeel 30 in lengte 20/30, aandeel 40 en aandeel 50 in lengte 40/50) is niet voor iedere groep gelijk. Het aandeel lengte 30 (in de lengte 20/30) en het aandeel lengte 50 (in lengte 40/50) staat in tabel 3.

In de groep 20/30 is de verdeling per worpdatum redelijk gelijk, maar het aandeel is hoger bij worpdatum 4 mei. In groep 40/50 is het aandeel 50 het hoogst op 10 november voor de reuen met worpdatum 30 april en op 24 november voor de reuen met worpdatum 8 mei. Het gemiddelde aandeel reuen met lengte 50 is gelijk verdeeld over de worpdata.

De verkoopprijs van de pelzen uit dit project staat in tabel 4. Naast de lengte en de gescoorde kwaliteit in dit project, worden de pelzen op meer kwaliteiten gescoord (o.a. kleur en kleurzuiverheid).

De verkoopprijs is een weerspiegeling van de kwaliteit binnen de indeling op pelslengte, met name in pelslengte 40/50.

Discussie en aanbeveling

Wat tussen nesten al gemeten was, is nu ook binnen de nertsen uit een nest duidelijk: pelsrijping is aan de leeftijd gebonden. De beste pelskwaliteit wordt op gemiddeld 28 weken leeftijd gemeten. Nu we de vergelijking tussen broers maken, zien we dat de pelslengte eveneens het langst is op de pelsdatum waarop de beste kwaliteit wordt gemeten. Er worden meer reuen met lengte 50 gescoord en het hoogste aandeel beste pelzen op 24 november in werpdatumgroep 8 mei. Het is jammer dat het aantal pelzen voor die worpdatum niet hoog was, toch is dit een interessante tendens om te vermelden, die het plaatsen op leeftijd extra onderstreept.

De aanbeveling blijft onveranderd: plaats de pups op leeftijd, vooral de nertsen uit de productiegroep welke voorbestemd zijn te pelzen. Maar ook de pups uit de fokgroep kunnen het best op leeftijd geplaatst worden. een deel wordt gepeld en dan speelt de volgorde een rol. De voorselectie (op lichaamslengte en/of gewicht) en de pelskwaliteitselectie op de levende dieren kent dezelfde volgorde. Dat is uitvoerbaar als de nertsen ook op volgorde zitten.

Haal het maximale uit uw nertsen waardoor de arbeid van het hele jaar het best beloond wordt. Plaats de pups op leeftijd en hou die volgorde aan in de pelsperiode.